

**ДО
ЧЛЕНОВЕТЕ
НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ**

**МОТИВИ
КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ
НА НАРЕДБА № 2 ОТ 23.02.2017 Г. ЗА ПОКАЗАТЕЛИТЕ,
МЕТОДИКАТА И РЕДА ЗА АТЕСТИРАНЕ НА СЪДИЯ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ И ЗАМЕСТНИК-ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СЪД**

Във връзка с необходимостта от актуализиране на действащи подзаконовни актове в областта на конкурсите и атестирането, с решение на Комисията по атестирането и конкурсите към съдийската колегия по Протокол № 5 от 17.02.2020 г., е възложено на създадена работна група да изготви проект на изменение и допълнение в Наредба № 2 от 23.02.2017 г., съобразно настъпилите законодателни изменения в Закона за съдебната власт (ЗСВ) с ДВ, бр.11 от 07.02.2020 г.

Предложените в проекта текстове касаят изменения в действащата уредба на атестирането в няколко направления – по отношение субектите, подлежащи на атестиране, правомощията и дейността на компетентните за атестирането органи, методиката за атестиране и формирането на крайната комплексна оценка.

Промените в чл.9 са синхронизирани с последните промени в ЗСВ от месец февруари 2020 г., съгласно които бяха редуцирани честотата на периодичното атестиране, а именно само за 5-годишен период от атестирането за несменяемост, както и тази на предварителното атестиране, за което бе предвидено да се извършва за 3-годишен период от назначаването и само в определени случаи - при участие в конкурс или по предложение за повишаване в ранг.

По отношение на показателите за атестиране се прецизира разпоредбата на чл.33, т.4, регламентираща един от показателите, относим към общия критерий "експедитивност и дисциплинираност". Предвижда се случаите на поощрения, наложени дисциплинарни наказания или обръщане на внимание по чл.327 ЗСВ да бъдат отчитани само когато са влезли в сила в периода на атестиране, както и да се вземат предвид по този критерий, освен ако фактическите основания за тях не са били основание за намаляване на оценката по друг критерий. Предложените

изменения целят съобразяване с принципите на АПК за съразмерност и справедливост.

В чл.45 и чл.46 и чл.48 се прецизира методиката за атестиране, начинът на събиране и отчитане на статистическите данни, необходими за целите на атестирането в количествен и качествен аспект.

За постигане по-голяма коректност и яснота при събирането и отчитането на статистическите данни, отразяващи работата на атестирания съдия, в чл. 45, т.1 е предвидено общият брой и вид на делата за разглеждане да включват висящи от предходен период, новообразувани и върнати за ново разглеждане.

Създадената нова т.2.1.в чл. 45 „Обявени за решаване от делата по т.2.“ извежда като самостоятелен статистически показател броя на обявените за решаване дела от общия брой и вид неприключили дела, като за същите също е въведена диференциация, аналогична на разделението в т.2, а именно: до три месеца; от три до шест месеца; от шест месеца до една година и над една година. Целта на направеното допълнение е да бъде отграничен броят на делата, по които единственото предстоящо съдопроизводствено действие е постановяване на крайния съдебен акт, от общия брой на висящите дела.

С Промяната в т.3 на чл.45 се предвижда сроковете за разглеждане на делото да се отчитат от образуването до постановяване на съдебния акт, с който приключва производството, предвид принципа за спазване на разумните срокове за разглеждане на делата.

Съществуващата разпоредба на чл.45 т.4, касаеща статистическите данни относно сročността при изготвяне на съдебните актове се прецизира като се въвеждат правила отчитането на тази сročност (от обявяването за решаване до изготвянето на съдебния акт) да бъде диференцирано съответно до един месец, до два месеца (само за наказателни дела с фактическа и правна сročност в хипотезите на чл.308, ал.2 от НПК и чл.340, ал.1, пр.второ от НПК), до три месеца, до една година, над една година, като по този начин се постигне синхрон с процесуалните закони и сроковете по тях.

С промяната в чл. 46 т. 2 се въвежда нов подход при качественото оценяване по отношение анализа на данните на върнатите от инстанционен контрол, актове. Предлагащата промяна предвижда върнатите от инстанционен контрол актове по групи за периода на атестиране (потвърдени, обезсилени, изцяло или частично отменени съдебни актове, прекратени, възобновени и недопуснати до касационно обжалване) да бъдат

съотнасяни спрямо общия брой на всички върнати за същия период, а не спрямо обжалваните, с което се цели обективност и избягване на възможни диспропорции, особено видими в случаите, в които броят на обжалваните актове е по-малък от броя на върнатите, част от които от своя страна се явяват и обжалвани в предходен период.

В съответствие с тези изменения се предлага и изменение на табличното представяне на статистическите данни в ЕФА. Освен това, в ЕФА се предлага и отпадане на част II и част IIa – „становище на съдията-наставник“, респективно „становище на административния ръководител“, което е съобразено с измененията в ЗСВ и отмяната на предварителното атестиране по отношение на младшите съдии.

Промените в чл.52 целят постигането на по-голяма яснота при определяне на атестационния период в различните законово предвидени хипотези на атестиране. Изведена е нова ал.9, с която се регламентира и период на извънредното атестиране, а именно за последните 5 (пет) години от дейността на атестирания, преди решението на Комисията за атестирането и конкурсите за откриване на процедура за атестиране. Предложението за въвеждането на точно определен период за извънредно атестиране и начина на определянето му се явява в съответствие със законовия регламент на института на атестирането, при което за всеки от видовете е посочен определен период. Липсата на такъв период и атестиране за различни статистически периоди би поставило въпроса за относителната тежест на самата оценка или би довело до невъзможност за поставянето на обективна такава, а въвеждането на обективен критерий какъвто е „периодът на атестиране“ се явява в съответствие с принципите на съразмерност и равенство.

Чл.53 - чл.57 целят синхронизиране с разпоредбите в ЗСВ относно помощните атестационни комисии (ПАК), въведени с промените в ЗСВ от месец февруари 2020 г. като органи, участващи в атестационния процес. Дава се детайлна регламентация за начина на сформирането им, за правомощията и правилата за дейността им.

Предвидено е изборът на членовете на ПАК да става чрез софтуер, предоставен от ВСС, съобразно материята, разглеждани дела от атестирания магистрат през атестационния период, с оглед адекватно оценяване на атестирания. Разписани са и правила, относно случаите, при които е налице невъзможност да бъде сформира комисия от съдии, разглеждащи материя дела като на атестирания.

Създадената ал. 7 на чл. 53 регламентира правото всеки член на помощна атестационна комисия, участвал в изготвянето на атестация, да получава възнаграждение в размер, определян ежегодно от съдийската колегия на Висшия съдебен съвет, с оглед повишаване на мотивацията и качеството на атестациите и доколкото атестационната дейност се явява извън преките служебни задължения на съдиите и изисква не малко усилия и времеви ресурс.

За гарантиране безпристрастност на атестационната процедура, в чл. 54 са предвидени и хипотезите, в които съдия не може да участва като член на ПАК, а именно: когато атестирането се провежда по отношение лично на него, на негов съпруг или роднина по права линия, по съребрена линия до четвърта степен или по сватовство до трета степен включително; по отношение на който поради други обстоятелства може да се предполага, че е предубеден или заинтересован от вземането на определено решение; както и в случаите, когато е член на комисията по професионална етика, която следва да изрази становище за притежаваните от атестирания магистрат нравствени качества.

С предвидените в чл. 59 правила се дава детайлна уредба на правомощията на помощните атестационни комисии, сроковете за изготвяне на формулярите за атестиране и съдържанието им. Акцентирано е върху изискването за излагане на подробни, мотивирани съображения и изводи за поставените оценки с цел избягване на формализма и постигане на обективност, аналитичност и обоснованост.

Промените в чл. 63, 64 и 65 целят синхронизиране с измененията в разпоредбите на ЗСВ относно правомощията на съдийската колегия в хипотезите на постъпило възражение срещу изготвена комплексна оценка, както и реда за обжалване на актовете на колегията по съдебен ред.

Измененията, касаещи механизма на оценяване включва няколко съществени промени. С новата ал. 3 на чл. 66 се предлага оценяването да обхваща и случаите, в които магистрат е заемал ръководна длъжност за период по-малък от предвидения 5 годишен, но към момента на откриване на процедурата вече не заема такава. За тези хипотези проектът на изменение предвижда словесна оценка по допълнителните критерии да бъде изготвена, когато съдията е заемал ръководна длъжност не по-малко от 1 година. Целта на предложеното изменение от една страна е постигане на яснота и уреждане по сходен начин на идентични случаи, а от друга - да бъдат отчетени в максимална степен всички аспекти от дейността на

съдията в атестирания период, включително и изпълнението на ръководна длъжност.

С допълването на чл. 66 и създаването на новата ал.4, за първи път се разписва подробна методика за формиране на крайната комплексна оценка в случаите, когато съдията е работил и на длъжност прокурор или следовател, като по този начин се регламентират и тези специфични хипотези. Предлага се въвеждането на алгоритъм, с който се определя цифров точков израз на словесната оценка в ЕФА, изготвен от КАК към ПК, както и алгоритъм за определяне на крайната претеглена оценка, формирана от точковите оценки в ЕФА за работата на магистрата през периодите като съдия и съответно като прокурор или следовател.

Прецизирана е разпоредбата на чл. 67, съгласно която не се допуска едни и същи фактически констатации да се отчитат по повече от един критерий, а само по този, към чиито показатели са относими.

Проектът не предвижда промяна в критериите и оценките по критериите. Запазен е въведеният подход с най-голяма тежест да бъдат отчитани качествените критерии „правни познания и умения за прилагането им“ и „умение за анализ на правнорелевантните факти“ .